

15 fakfeløg mótmæltu fíggjarpolitikki landsstýrisins

Í sambandi við arbeiðssteðgin friggjadagin varð skipað fyri mótmælisfundi á Vaglinum í Havn

EIRIKUR LINDENSKOV

Friggjadagin lá mesta av landinum lamið vegna arbeiðssteðg, sum 15 fakfeløg lýstu at galda frá midnátt friggjanáttina til á midnátt leygarnáttina. Orsøkin til arbeiðs-

steðgin var, at feløgin á henda hátt vildu mótmæla fíggjarpolitikki landsstýrisins, sum feløgin halda, gjarar út til høgru og vinstri, og tey óttast enn eitt búskaparligt skráð.

Klokkan 15 friggjadagin varð skipa fyri mótmælis-

gongu, og varð gingið frá Sjonleikarhúsinum í Havn og oman á Vaglið, at røður vorðu hildnar.

Fýra røðarar voru: Hildur Patursson, formaður í Føroya Pedagogfelag, Vigdis Johannesen, formaður í Havnar Arbeiðskvinnufel-

ag, Brynhild Thomsen, journalistur og Eyðfinn Petersen, formaður í Havnar Handverkarafelag.

Tey fimtan feløgini, sum voru við í arbeiðssteðginum voru:

Klaksvíkar Arbeiðsmannafelag, Klaksvíkar Arbeiðs-

kvinnufelag, Havnar Arbeiðsmannafelag, Havnar Arbeiðskvinnufelag, Føroya Arbeiðarafelag, Arbeiðskvinnufelagið Fjallbrúður, Føroya Postfelag, Starvsmannafelagið, Føroya Prentarafelag, S&K, Føroya Heimahjálparafelag,

Føroya Pedagogfelag, Havnar Handverkarafelag, Føroya Blámannafelag og Tórshavnar Kommunala Starvs- og Tænastumannafelag.

Handverkarar vildu vísa solidaritet

– Tí vísa vit ikki solidaritet nú, hvussu kunnu vit tá vænta, at onnur fara at vísa solidaritet við okkum, tá ið tann dagur kemur, at Anfinn Kallsberg sveiggjar svørðið yvir høvdið á okkum, segði Eyðfinn Petersen í røðu síni

EIRIKUR LINDENSKOV

– Tað er ikki av tilvild, so mong fakfeløg, við ikki minni enn einum 16.000 fólki í rygginum eru møtt upp í dag at mótmæla tí vitleysa fíggjarpolitikkinum, sum landsstýrið færir og sum hóttir við at kveða allar gløtta, sum í dag hómost í havsbrúnni, segði formaðurin í Havnar Handverkarafelag, Eyðfinn Petersen.

– Vit eru møtt her í dag at rópa varskoð og vísa, at vit ætla okkum ikki at standa sum pasivir áskoðarar og hyggja at, meðan landsstýrið forkemur øllum til viðbrekna framburðinum, sum hevur verið í samfelagnum seinastu árin, og sum skla vera lívsgrundarlag okkara seinni, og lívsgrundarlagið hjá eftirkomarum okkara.

Eyðfinn Petersen segði eisini, at tað tyktist tíværi sum um hetta er einast máti

at koma á tal við politikarar okkara.

– Búskaparfrøðingar hava ávarað um gongdina og fakfeløg hava ávarað um gongdina. Men eingin lurtar. Ja, teir ikki so mikið sum øna okkum svar, segði hann.

Hann segði víðari, at størri háðan kanst tú ikki vísa ímóti nørkum enn at tuga ein burtur.

– Hetta tiltakið skal siga politikarum okkara, at teir eru altoyðdri at lurtar. – Eingin er keddari enn vit av, at vit noyddust at óróga arbeiðsfríðin í dag. Men tíværi skal eitt so drastiskt tiltak til, fyri at fáa politikararnar á tal.

– Eg má viðganga, at eg fegnast tá ið eg hoyrði, at ætlanin var at geva sjómmonnum skattalætta. Tí eg helt, at tað hava teir uppi- borðið, tí teir eru so nógv heimanífrá og fáa tí ikki tik-

ið so nógv lut í vanligu samfelags- og sosiala lívinum.

– Og eg helt eisini, at fáa fiskimenn skattalætta, fer tað at gera tað ómøguligt hjá teimum at hækka skattin hjá okkum øðrum. Tvørtur- ímótið helt eg, at tað fór at geva okkum tey bestu argumentini, hugsast kundi, at lækka skattin hjá øllum øðrum samfelagsbólkum eisini.

Eyðfinn Petersen heldt, at løntakarar hava ikki longur bara ein mótpart at stríðast við, og meinti hann við, at tað nú ikki einans er arbeiðsgevarin, sum er mótparturin hjá arbeiðarastætti- ni – men eisini landsins fólkavalda stýri, sum er tann størsti úlvurin, ið vil skráða okkum sundur, sum hann tók til.

– Nú sjómenn finga skattalætta, helt eg, at kavablak- ið var farið á rull, og at tað fór bara at bliva størri og størri.

– Men soleiðis bleiv jú ikki, staðfesti hann.

Eyðfinn Petersen segði, at talan ikki er um ein skattalætta til sjómenn, men ein skattalætta, sum reiðararnir sleppa at umsitja.

Síðani spurdi hann m. a., hvussu norskir reiðarar skulu umsita ein slíkan skattalætta, tá teir ikki so frægt sum hava eitt føroyskt p-tal.

Hann vísti eisini á, at talan ikki er um ein solidarisk- an skattalætta. Av tí at skattalætting er av fiskipartinum, fær yvirmaðurin við teirri góðu lønini stórra skattalætta, enn dekkarin.

– Kanska heldur Anfinn Kallsberg, at yvirmaðurin hevur uppiborðið stórra skattalætta, tí at hann kennir so mikið stórra sakn, ella leing- ist verri, enn dekkarin.

– Og hvat við línuflotanum, spurdi hann.

– Nógvir línubátar hava

egningmaskinu umborð, sum eisini fær ein fiskipart – Sig mær, fær egningmaskina so eisini skattalætta? spurdi Eyðfinn Petersen, sum helt, at skulu sjómenn hava skattalætta, so áttu teir at fingið ein solidariskan skattalætta eftir sama leisti, sum handverkarar, ið starvast uttanlands – t. v. s. ein frádrátt yvir hvønn dag, teir eru burtur.

Eyðfinn Petersen helt, at tað úttan iva eru mong, sum spyrja, hvat Havnar Handverkarafelag vil í hesum sel- skapinum.

– Men okkara endamálið at taka lut í hesum tiltakinum er púra greitt. Vit vilja við hesum vísa okkara solidari- tet við meginpartin av fýr- oyska arbeiðsmarknaði- num.

– Tí vísa vit ikki solidari- tet nú, hvussu kunnu vit tá vænta, at onnur fara at vísa solidaritet við okkum, tá ið tann dagur kemur, at Anfinn Kallsberg sveiggjar svørðið yvir høvdið á okkum?

Tí tað, sum fær okkum at gera vart við okkum í hesum politiska skilaloysinum er, at vit stýra stórliga fyri, at Anfinn Kallsberg & Co hava onkra fjalda politiska ætlan um at skerja lónirnar, eisini hjá okkum handverk- arum, segði Eyðfinn Peter- sen.

Hann segði eisini, at handverkarar, sum arbeiða uttanlands, finga á sinni ein skattalætta fyri at vísa eitt sindur upp ímóti tí sakni, teir kenna á sær at vera heimanífrá.

– Hendan skattalætting hevur Anfinn Kallsberg skert.

– Samstundis hevur verið frammi, at ætlanin er eisini at geva frammandararbeið- arum, sum koma henda- vegin skattalætta.

– Hetta siggi eg sum eina miðvísar roynd at trýsta lón- irnar á landi niður, m. a. handverkaralónirnar.

– Tí tað eru jú útboð og efturspurningur, sum stýra lónini. Og tað vil siga, at fleiri fólk eru til taks á arbeiðsmarknaðinum, betri liggur fyri at trýsta lónirnar niður.

Nógvi fólk varð komið saman á Vaglinum til mótmælisfundin friggja- dagen

Hetta helt Eyðfinn Peter- sen skjótt kann vísa seg sum eitt tveggjað svørð. Tí hægri lónin er, hægri er skatturin – og so høvdu vit kanska havt ráð at betalt okkara egnu fólkapensjón.

– Kristian Magnussen hevur jú alment sligið fast, at tað er tað yngra ættarliðið, sum betalar fólkapensjón fyri tað eldra ættarliðið.

Eyðfinn Petersen helt, at betur var, um gjørdur sum fyrr, at vit betaltu okkara egnu fólkapensjón – at tað beinleiðis stóð á sjálvup- gávuni at pengarnir voru markaðir til fólkapensjón- ina.

– Tað er eitt slag í andlitid á øllum lønmottakarum nú at fáa at vita frá sjálvum landsstýrismanninum í almannamálum, at fólkapen- sjónin er alt annað enn trygg, og at tað ikki eru vit, sum betala okkara egnu fólkapensjón, men at tað eru eftirkomarar okkara, sum skulu betala hana, segði Eyðfinn Petersen.

Hann harmaðist eisini um, at vit samstundis á- sanna, at vit ikki hava ráð at betala til okkara sjúku á sjúkrahúsi, men mugu stjála 12 milliónir frá pensjónist- unum fyri at sleppa undan ringastu skommuni.

– Samstundis fær ein ann- ar landsstýrismaður, John Petersen, 12 milliónir at tveita í Skopunarfjørð. Tað tyktist ikki sum um hann gevst, fyrr enn hann hevur fingið fast á Glyvursnes.

– Men tað, sum er allar- mest merkligt er, at allur hesin orskapurin fer fram meðan flokkar sita í Tinga- nes, sum hava í sínum skjaldamerki, at almenn um siting er yvirhøvur av tí ónda, at almenn umsiting er óneyðugt formyndarið og skal vera so lítul sum møg- ulig, fyri ikki at skapa eitt »sosialistiskt eftirlitssam- felag«, sum tikið verður til.

Hesir flokkar, sum siga seg vilja skerja almenna umsiting, hava gjørt tað beint óvuga, tí teir hava ikki gjørt annað enn at økt hana munandi, ja í Tinga- nes er talaið á starvsfólki tvífaldað.

– Her er okkurt, sum ikki samsvarar, og tað er tað, vit vilja vísa í dag, segði Eyð- finn Petersen at enda í røðu síni á mótmælisfundinum á Vaglinum í Havn friggja- dagen.

